

ἐποπτείας οὕτως εἰπεῖν ἀστυνομικῆς, ἣν δὼς ἡγνέει.

Ὁ ἐπιμελητὴς Μαλὸ Βρικεβὲκ περιερ-
χόμενος ὁλονέν ἐφιππος τὴν περιοχὴν ἀπα-
σαν συνέλεγε τὰς πληροφορίας τῶν φυλά-
κων καὶ τῶν ἐργατικῶν τοῦ δάσου.

Οὕτως εἶχε μάθει τὰς συχνὰς συνεντεύ-
ξεις τῆς νέας αὐτοῦ κυρίας μετὰ τοῦ Κο-
ρεντίνου καὶ εἶχε διηγηθῇ αὐτὰς τῇ μαρκη-
σίᾳ, ἥτις ἡννόει κάλλιστα τὸν σκοπὸν τῆς
τοιαύτης οἰκειότητος.

Διὰ τοῦτο πλήρης χαρῆς ἀνήγγειλεν
ἐπισήμως κατὰ τὸ δεῖπνον τὸν προσεχῆ
γάμον τῆς θυγατρὸς τῆς Καικιλίας μετὰ
τοῦ κόμητος Ροζέ δ' Ἀμβαρὲς υἱοῦ τῆς καλ-
λιτέρρας αὐτῆς φίλης.

Ὁ γάμος θὰ ἐτελεῖτο ἀνευ πομπῆς ἐν
τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ πύργου.

Ἡλπιζεν ὅτι ἡ Αὐτοῦ Πανιερότης θὰ
ἐδέχετο νὰ ἐνώσῃ τοὺς νέους συζύγους, οὐ-
δαμῶς δὲ ἀμφέβαλλεν ἡ μαρκησία ὅτι ἡ
ὕψηλὴ αὕτη προστασία θὰ συνεπήγετο ἐπὶ
τῶν τέκνων αὐτῆς τὰς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ συγκινητικὴ αὕτη προσφώνησις ἐχει-
ρετήσθη ὑπὸ πόσεως ἀφρώδους καμπανίτου
ἐν ἀπτῶν ἀγαλλιᾶσει.

Ἄλλ' ὅτε, λήξαντος τοῦ δείπνου, ἠθέ-
λησαν οἱ συνδαιτυμῶνες νὰ συγχαρῶσι τῇ
μελλονύμφῳ, αὕτη εἶχεν ἐξαφανισθῇ.

Εἶχεν ἀποσυρθῇ, ἡ δὲ Σωσάνη, ἡ θαλα-
μηπόλος, ἀνήγγειλε κρύφα τῇ μαρκησίᾳ
ὅτι ἡ κυρία αὐτῆς ἦν κακοδιάθετος καὶ ἐπε-
θύμει νὰ μείνῃ μόνη.

Ἡ Καικιλία δὲ Φοντερόζ τῇ Βέρθα Ρισάρ.

« Ἀπεφασίσθη, Βέρθα μου. Ἐκαμα τὸ
δύσκολον βῆμα. Ἐδεδμεύθην. Ἡ φίλη σου
συνελήφθη εἰς τὸ δίκτυον ὡς αἱ ἄλλαι.

« Ἀ! καλὴ μου φίλη! μόνη μου φίλη!
Μοὶ τὸ εἶπες, ἥσο εὐτυχὴς διδομένη εἰς
τὸν σύζυγόν σου, τὸν καλλίτερον τῶν ἀν-
δρῶν, τὸν χαριέστερον καὶ τὸν ἀξιοπρε-
πέστερον. Ἐγὼ εἶμαι θανασίμως τεθλιμμένη.
Θέλω νὰ κλαύσω, νὰ κραυγᾶσω νὰ δῇζω
τινὰ ἢ πρᾶγμα τι. Νομίζω ὅτι κατέπεσα
εἰς τὸ βάθος ἀβύσσου καὶ ὅτι κατεθραύ-
σθην.

« Διατί νὰ ὑποκύψω;

« Ἀληθῶς δὲν γνωρίζω.

« Ἡ θέλησις τῆς μητρός μου εἶναι ὡς ἡ
σταγὼν τοῦ ὕδατος, ἥτις πίπτει ἐπὶ τοῦ
βράχου νὰ κοιλαίνει τέλος αὐτὸν ὅσω σκλη-
ρὸς καὶ ἂν ᾖ.

« Τέλος συγκατετέθην. Εἶπα ναί. Ἡ ὑπό-
σχες ἐδόθη καὶ πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ.

« Δὲν φαντάζεσαι τί αἰσθάνομαι.

« Σὺ δὲν ἠσθάνθης παρόμοιον αἰσθημα.
Ἡ ζωὴ σου ὑπῆρξεν εὐτυχῆς.

« Εἰγὼ αἰσθάνομαι μεγάλην ὀργὴν ἐναν-
τίον ἐμαυτῆς, ἐναντίον τῆς μητρός μου
καὶ τοῦ μνηστῆρος μου, τὸν ὅποιον μισῶ.

« Σήμερον τὴν πρωίαν ἔτι ἦτο πρὸς ἐμὲ
λίαν συμπαθὴς, τοῦλάχιστον ἀδιάφορος.
Ἦθελα νὰ τῷ δώσω ἓν σολδίων ὡς εἰς
ἐπαίτην. Μοὶ ἐνέπνεεν οἶκτον

« Ἦδη τὸν βδελύσσομαι!

« Καὶ ὅμως τῷ ἀνῆκω. Ἔδωκα τὸν λό-
γον μου καὶ δὲν θὰ τὸν ἀθετήσω.

« Θλιβερὰ ἔνωσις! μέλλον ἀπαίσιον!

« Εὐρίσκω ἄπειρα ἐλαττώματα εἰς τὸν
κόμητα, ἅτινα δὲν ἐσκέφθην ἐν ἀρχῇ.

« Τὸ βλέμμα του μοὶ φαίνεται πλαστόν.
Υπάρχει τι τὸ ἀπεχθὲς εἰς τὴν στάσιν του
καὶ φαίνεται ὑποκριτικός.

« Ὅτε ἦλθεν ἀπόψε νὰ μοὶ ἀσπασθῇ τὴν
χεῖρα μοὶ ἤθελε νὰ τὸν κτυπήσω.

« Ἐν τούτοις προσηνέχην εὐγενῶς, ἴσως
δὲ εἶναι καὶ εἰλικρινής.

« Διατί νὰ μὴ δύναμαι νὰ τὸν πιστεύσω;

« Ἀ! φιλτάτη μου, οὐδέποτε μνηστὴ
θὰ μεταβῇ εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ὑμεναίου
μετὰ βαθυτέρας θλίψεως καὶ πένθους ὡς τὸ
ἐμόν.

« Φαντάσθητι ὅτι συνέβησαν ἐνταῦθα
φρικαλέα γεγονότα, ἅτινα ἀδύνατον νὰ σοὶ
γράψω ἐν μιᾷ ἐπιστολῇ. Χρειάζεται τόμος
ὁλόκληρος καὶ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τὸν γράψω.

« Πρόκειται περὶ φόνων, περὶ κλοπῶν,
περὶ ἐγκλημάτων τέλους.

« Ἀρκεῖ νὰ μάθης ὅτι οἱ δυστυχεῖς Κε-
ρανδάλ ἠτιμάσθησαν.

« Ἡ παραφροσύνη τῆς μητρός των, ἥτις
ἐξεργάσθη ἐν ἑορτῇ ἐνώπιον πλήθους ἀνθρώ-
πων κατὰ τὸ προσκύνημα τοῦ Ἑλβέν, ἐ-
νεκα τῆς αἰφνιδίας ἀφίξεως νεαρῆς κρεολῆς,
τῆς Ζουάννας Τρελάν, θυγατρὸς τοῦ θύμα-
τος, καὶ ἐξαδέλφους μας, ἐπροξένησε μέγα
σκάνδαλον.

« Ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἐπὶ ποδός.

« Δὲν θὰ δυνηθῇς νὰ ἐννοήσης ἀκριβῶς
τί συμβαίνει. Θὰ σοὶ τὰ εἶπω λεπτομερῶς
ὅταν ἰδωθῶμεν.

« Ἐπειδὴ οἱ Κερανδάλ εἶναι συγγενεῖς
μας τὸ ὄνειδος αὐτῶν ἀντανανκλᾷ ἐπίσης
ἐφ' ἡμῶν.

« Εἶναι λίαν μυστηριώδης ἔτι ἡ φρικα-
λέα αὕτη ἱστορία!

« Ὁ κόμης ἔσχε τὴν λεπτότητα νὰ μὴ
ἀποσύρῃ τὴν αἰτησίαν του. Ἡ μήτηρ μου
μοὶ παρέστησεν ὅτι τοῦτο εἶναι ἡρώισμός
ἐκ μέρους του.

[Ἐπεται συνέχεια].

Κ.

F. D. GUERAZZI

Η

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ὁ ὑψηλότερος ἔστη ἀπέναντί του, ὀρ-
θούμενος ἐπὶ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν
καὶ κλίνων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στῆθος
του, ὅμοιος πρὸς πελαργὸν λαμβάνοντα
τροφὴν, ... ὁ τὸ μικρότερον ἔχων ἀνά-
στημα, ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἰδὼν
τόσους ἐνώπιον αὐτοῦ παρατεταγμένους
καὶ σχηματίζοντας παχύτατον τεῖχος,
ἐλαβεν ἔδραν καὶ ἀνῆλθεν ἐπ' αὐτῆς.

Οὕτως ἐπῆλθε ταραχὴ καὶ θόρυβος μέ-
γας — διότι οἱ Νεαπολῖται θορυβοῦσι
καὶ κατ' αὐτὰς ἔτι τὰς κοινωτέρας περι-
στάσεις.

Οἱ συνωμόται, οἵτινες ἀνὰ πᾶσαν στιγ-
μὴν ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ἀπολωλότας, διὰ
φωνῶν καὶ σημείων ἐξώρχιζον τὸν Καζέρ-
ταν νὰ σώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κινδύνου.
Αὐτὸς δέ, ὅστις ἐφαίνετο ἐξακοντίζων
φλόγας, ἐνφ' πάντες οἱ ἄλλοι ἦσαν ὅμοιοι
πρὸς ἀνθρακας ἐσβεσμένους, καθυσύχα-
σεν αὐτοὺς δι' ἐνὸς βλέμματος, σημαί-
νοντος ὅτι ὁ νοῦς αὐτοῦ ἦτο ἀγρυπνος.
Ἐν τούτοις, ὁ βασιλεὺς πλησιάσας αὐτῷ,
ἐπανελάβε χαμηλῇ τῇ φωνῇ:

— Τί φρονεῖτε, κοντόσταυλε;

— Δύνασθε νὰ ἐπιτρέψητε τὴν μονο-
μαχίαν.

Τοῦτο ἦτο ἀληθές, ἀλλὰ πνεῦμα δι-
καισύνης δὲν ὑπηγόρευσε τὴν συμβουλήν
του. Ἐπραξε τοῦτο, διότι εἶχε πεισθῇ ὅτι
ἂν ἀπελείπετο αὐτοῖς ἐλπίς τις σωτηρίας,
ἡ ἐλπίς αὕτη ἐνέκειτο εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ
μέσου ἀφαίρεσιν τοῦ ὑπόπτου πλέον κα-
ταστάντος Τσέρρα, ὅπερ βεβαίως θὰ συ-
νέβαινε, ἂν οὗτος ἐξηναγκαζέτο νὰ μο-
νομαχήσῃ, διότι ἦτο ἀπὸ φύσεως δειλὸς
καὶ ἀσθενὴς τὸ σῶμα, ἐνφ' ὁ ἀντίπαλός
του, ὡς ἡδυνάτο τις νὰ κρίνῃ τοῦλάχισ-
τον ἐκ τῶν φαινομένων, ἦτο ρωμαλεὺς
πολεμιστής.

Οὕτως ὁ Καζέρτας ἐπραττε τυχαίως
κατὰ τοῦ Τσέρρα, ὅτι ὁ Τσέρρας δὲν κα-
τάρθωσε νὰ πράξῃ διὰ τῆς πονηρίας κατὰ
τοῦ Καζέρτα.

— Ἐσκέφθημεν, κοντόσταυλε, εἶπεν ὁ
Μαμφρέδης εἰς τὸν Καζέρταν, νὰ ὑποβά-
λῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἰς τὰ πολι-
τικὰ δικαστήρια, διότι ἀπὸ τῶν κρίσεων
τούτων τοῦ Θεοῦ, οὐδέποτε προκύπτει τι
καλόν, καὶ συχνάκις ἐκεῖνος, τὸν ὅποιον
ἐπικαλοῦνται καὶ ὧφει νὰ παρίσταται
ἐν τῷ ἀγῶνι, δὲν παρίσταται, καὶ πρὸς
βλάβην καταφανῆ τῆς δικαιοσύνης τὸ
ἄδικον κατισχύει τῆς ἀθωότητος.

— Καὶ ὅμως ἡ θρησκεία... εἶπέ τις τῶν
ἱπποτῶν.

— Ἡ θρησκεία εἶναι ἱερὸν... ἀλλ' ὁ-
πάρχει γυνή τις, καλουμένη Δεισιδαίμο-
νία, ἡ ὅποια φέρει τὴν αὐτὴν καὶ ἡ θρη-
σκεία περιβολήν, ἔχουσα ὅμως τὸ πρόσω-
πον ἀποτρόπαιον, ὅσον ὑπέρλαμπρον εἶναι
τὸ τῆς πρώτης... Δυστυχῶς ὅμως ἀμφὶ-
τεροι ἔχουσιν αὐτὸ κεκαλυμμένον, καὶ ὁ
ὄχλος, βαρόνε, δὲν διακρίνει αὐτάς.

— Ὁ Θεός, ἀπήντησεν ὁ ἱππότης,
ἐπροστάτευσεν συχνάκις τὴν ἀθωότητα ἐν
ταῖς κρίσεσιν αὐτοῦ.

— Καὶ συχνάκις ὄχι... Διατί νὰ θέ-
τωμεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κάμῃ
θαῦμα, τὸ ὅποτον ἀγνοοῦμεν ἂν ἡ ἀγία
αὐτοῦ θέλησις ἀπεφάσισε;... Διατί νὰ
ἐνοχλοῦμεν αὐτόν, ὅταν ὁ ἀνθρώπος δύ-
ναται νὰ ἐνεργήσῃ μόνος; Δὲν μάς ἔδωκε
πρὸς τοῦτο τὸ λογικόν;

Ὁ ἱππότης, εἶτε ἀγνοῶν τί ν' ἀπαν-
τήσῃ, εἶτε ἐνεκα ἄλλου λόγου, ὠπισθο-
χώρησε, ψιθυρίσας:

— εἶναι αἰρετικός.

Ὁ Ρινάλδος, ὅστις διὰ τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ ἤθελε νὰ γίνη ἡ μονομαχία, εἶχεν ἀφίση τὸν ἱππότην νὰ λέγη, διότι μετεχειρίζετο ἐπιχείρημα, ὅπερ ἐκεῖνος δὲν ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ, καὶ διότι ἂν ἐπέμενεν αὐτὸς θὰ ἔδιδεν ἰσως ὑπονοίας· ἀφοῦ ὅμως εἶδεν ὅτι οἱ λόγοι τοῦ ἱππότηου δὲν ἤρκεσαν, ἀπεφάσισε νὰ προτείνῃ καὶ τοὺς ἰδικούς του.

— Βασιλεῦ μου, εἶπε πρὸς τὸν Μαμφρέδην, εἰξεύρετε κάλλιον παντὸς ἄλλου ὅτι δύο εἶναι αἱ περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ νόμοι τοῦ βασιλείου ἐπιτρέπουσιν ἐν ταῖς χώραις ὑμῶν τὴν μονομαχίαν· ἡ ἐσχάτη προδοσία καὶ ἡ διὰ δηλητηρίου ἢ ἄλλου οἰουδήποτε μέσου δολοφονία, ὡς ἐκ τούτου ἡ Ὑμετέρα Γαληνότης δὲν δύναται νὰ παραβῇ...

— Καὶ ἂν παρεβαίνομεν, κοντόσταυλε, τί θὰ ἐλέγετε;... Πρέπει νὰ γείνη ἀρχὴ μίαν φοράν. Τί! πρέπει αἱ πλάναι νὰ ὑπάρχωσιν αἰωνίως; Δὲν θὰ θέσωμεν τέρμα, δὲν θὰ θέσωμεν ὅριον εἰς τὰς μωρίας τῶν προγόνων μας; Μὴ θὰ λυπηθῇτε, ἂν κατηργούντο τὰ βάρβαρα ταῦτα λείψανα δυστυχῶν χρόνων;

Ὁ Ἰωάννης Λάνσις, ἐξάδελφος τοῦ Μαμφρέδου, ἀφωσιωμένος δ' αὐτῷ εἰλικρινῶς καὶ ἔνεκα συμφέροντος καὶ ἔνεκα ἀγάπης, ἀνέλαβε νὰ διευκολύνῃ τὸ ἔργον τοῦ Καζέρτα, προσθέσας:

— Βασιλεῦ, κρίνω καλὸν νὰ ὑπομνήσω ὑμῖν, ὅτι αἱ κρίσεις αὐταὶ ἀποτελοῦν μέγα μέρος τῶν βαρυνικῶν προνομίων. Φρονῶ δὲ ὅτι ἡ παρούσα στιγμή δὲν εἶναι κατάλληλος διὰ μεταρρυθμίσεις, καὶ μάλιστα ὡς εἶναι αὕτη, ἡ ὁποία περισσότερον πάσης ἄλλης θὰ δώσῃ ἀφορμὰς παραπλόνων, ὡς συνισταμένη εἰς ἐξωτερικὰς ἐκδηλώσεις, ὧν ἡ ἔλλειψις θὰ καθίστατο μάλλον ἐπαισθητὴ εἰς τὸ πλῆθος.

Ὁ Μαμφρέδης, ὅστις δὲν ἤλπιζε νὰ εὕρῃ τόσον μεγάλην ἀντίστασιν, ὑπέκρινεν εἰς τὰς συμβουλὰς προσώπων, ὧν τὸ κύρος ἦτο ἀναμφισβήτητον, ὕψωσε τοὺς ὧμους καὶ εἶπεν:

— Ἡ πλάνη δυστυχῶς ἔρχεται μετὰ τῆς ταχύτητος τοῦ πόθου καὶ ἀναχωρεῖ μετὰ τῆς βραδύτητος τῆς ἐλπίδος!...

Εἶτα, στραφεὶς πρὸς τὸν Πρωτονοτάριον, εἶπεν:

— Ἐκδώσατε τὸ ἔγγραφον παραχωροῦμεν τὴν ἀδειαν.

Ὁ μέγας Πρωτονοτάριος ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγὴν καὶ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Μαμφρέδην τὸ τῆς ἀδείας ἔγγραφον πρὸς ὑπογραφήν.

Ὁ βασιλεὺς ὑπογράψας ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν Πρωτονοτάριον, καὶ τότε ὁ Ἰωάννης Ἀλίζης ἀνέγνω:

— Ὑμεῖς, Μαμφρέδης Πρῶτος, ἐλέφ Θεοῦ βασιλεὺς τῆς Σικελίας κτλ. κτλ. διὰ τοῦ παρόντος, παρέχομεν εἰς τὸν κύριον Ἀνσέλμον, κόμητα τῆς Τσέρρας καὶ εἰς τὸν κύριον ἀνώνυμον ἱππότην, τὸν προκαλέσαντα, ἀμφοτέρους παρόντας, ἐλευθέρου καὶ ἀσφαλῆς πεδίου, πρὸς μονομαχίαν ἄχρι πρώτου αἵματος, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ τοῦ Βενεβέντου, ὅπως ἐν αὐτῷ

λύσασιν διὰ τῶν ὅπλων τὸ ζήτημα τῆς ἐσχάτης προδοσίας, ἐν τῷ διαστήματι καὶ ἐντὸς τῆς ἡμέρας ταύτης, ἂν μὴ τι κώλυμα κτλ. κτλ. Πρὸς πίστιν συνετάχθη τὸ παρόν, φέρου τὴν ιδιόχειρον ἡμῶν ὑπογραφήν καὶ τὴν ἡμετέραν σφραγίδα. Ἐν ἔτει σωτηρίου 1265, ἡμέρα 24, μηνὶ Ἰαννουαρίῳ.

Μαμφρέδης

Ὁ Ἀνσέλμος δὲν προσεδόκα τοιοῦτό τι. Ὅτε εἶδεν ὅτι ὁ βασιλεὺς συνεσκέπτετο μετὰ τῶν ἐκλεκτοτέρων βαρόνων, καὶ ὅτι μετὰ τούτων ἦτο καὶ ὁ κόμης Ρινάλδος, ἦτο βέβαιος ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ θὰ ἀπερρίπτετο.

Ὡς ἐκ τούτου, ἐταράχθη μεγάλως, ὅτε ἤκουσεν ἀναγινωσκόμενον τὸ ἀνωθι ἔγγραφον. Ἐφαίνετο ὡς ἄνθρωπος ἀπολέσας τὴν μνήμην καὶ ἐσκέπτετο:

— Ὁ Ρινάλδος θὰ ἐσυμβούλευσε βεβαίως νὰ μὴ καταλήξωσιν εἰς τοῦτο, τοῦλάχιστον ὧφειλε νὰ τὸ πράξῃ... Ἰσως δὲν θὰ ἠδυνήθη νὰ τὸ ἐμποδίσῃ... ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο πράγματι νὰ τὸ ἐμποδίσῃ;... Διατί; δὲν βλέπω τὸν λόγον... Αὕτῃ ἡ μονομαχία δὲν πρέπει νὰ γίνη καὶ δὲν θὰ γίνη... Ἀς ἴδωμεν, ἂν ἦναι καιρὸς νὰ θέσω ἑμαυτὸν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ θρόνου, καὶ ἐκεῖνον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἀγχόνης... ὅχι... τώρα εἶναι πολὺ ἀργά... τὰ γεγονότα μὲ συμπαρέσυρον... Μεθ' ὅλην μου τὴν εὐφυῖαν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποφύγῃ τὴν μοιραίαν ἔνωσιν... ἡ ζωὴ τῶν εἶναι σφιγκτὰ συνηνωμένη μετὰ τῆς ἰδικῆς μου... δὲν δύναμαι δὲ νὰ κατορθώσω ὅπως πέσῃ ὁ πέλεκυς ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν συντρόφων μου χωρὶς νὰ χάσω καὶ ἐγὼ τὴν κεφαλὴν... τὴν κεφαλὴν!... Ἀ! ἐδῶ χρειάζεται πρᾶγματι τέχνη... θάρρος, Ἀνσέλμε... ἐν τῷ ὑπερτάτῳ τούτῳ κινδύνῳ, μὴ διαψεύσης σεαυτὸν... ἀκόνισε τὸν νοῦν... ἀντιμετώπισε θαρραλέως τὴν τύχην... αὕτη ἀγαπᾷ τοὺς τολμηρούς... Σκέψου δὲ ὅτι δὲν σοὶ ἀπομένει ἄλλο, ὅπως σωθῇς ἢ μόνον ἡ τόλμη...

Οὕτω ἀκριβῶς, καθ' ἃ διηγούνται οἱ ἀρχαῖοι θρύλοι, καὶ ὁ Γάνος ἐκεῖνος, οὗ τὸ ὄνομα κεῖται ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ παρόντος κεφαλαίου, καταδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ Καρόλου Μάγνου, ὅπως διαμελισθῇ, ὡς προδότης τοὺς Χριστιανούς ἐν Ρονκισβάλλῃ, ἐνθα ἀπέθανεν ὁ διάσημος κόμης Ὁρλάνδος μετὰ τῶν πλείστων Παλαδίνων τῆς Γαλλίας, καὶ βλέπων ἐπικείμενον τῶν δολέθρων, παρεκάλεσε τὸν αὐτοκράτορα νὰ παραχωρήσῃ αὐτῷ μίαν χάριν, καὶ ἀφοῦ οὕτως ἀπήντησεν ὅτι, πλὴν τῆς ζωῆς, θὰ παρεχόρῃ αὐτῷ ὅ,τι δήποτε ἄλλο, ἐζήτησε νὰ διαμελισθῇ ὑπὸ τεσσάρων πρασίνων ἱππῶν· ἀλλ' ἡ ἐπίνοιά του δὲν ὠφέλησεν αὐτόν, ὡς δὲν ὠφέλησε καὶ τὸν Ἀνσέλμον ἡ ἰδική του, διότι, — πάντοτε κατὰ τὸν θρύλον, — ὁ Μαλαγίτης ἐπαρουσίασε διὰ μαγείας τέσσαρας δαίμονας ἐν μορφῇ πρασίνων ἱππῶν, καὶ ὁ Μαμφρέδης διὰ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἤρην ἐκ τοῦ μέσου πάντα τὰ κωλύματα, ὅσα παρενέβαλλεν ὁ δυστυχὴς Τσέρρας.

— Βασιλεῦ μου... εἶπεν ὁ Ἀνσέλμος,

ἐν πλήρει ταπεινότητι, πρὸς τὸν Μαμφρέδην... δὲν ὑπάρχει περιστέρα, ὅσον ἀγνὴ καὶ ἂν ἦναι, τὴν ὁποίαν ἡ μοχθηρία τῶν ἄλλων νὰ μὴ δύναται νὰ συκοφαντήσῃ. Ἡ πρὸς ὑμᾶς πίστις μου εἶναι παρρησιόπως, οὐδὲ φοβεῖται νὰ κηλιδώσῃ αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ ὁποῖος τὸ ὀλιγώτερον τὸ ὁποῖον δύναται τις νὰ εἰπῇ περὶ αὐτοῦ εἶναι ὅτι παρουσιάζεται ἀγνωστος ὡς κλέπτης.

— Δύναμαι ν' ἀποκαλυφθῶ, καὶ τότε τί θὰ γένης, Ἀνσέλμε;

— Ὁμιλῶ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ παρακαλῶ νὰ μὴ μὲ διακόπτουν... (ὁ Μαμφρέδης ἔνευσε πρὸς τὸν ἱππότην νὰ σιωπήσῃ)... Ὁ Θεὸς γινώσκει, ἂν δὲν θὰ ἡγωνίζομην προθύμως καθ' οἰουδήποτε ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ κατ' αὐτοῦ τούτου ἔτι, ὅπως ὑποστηρίξω τὴν πίστιν μου ταύτην διὰ τῶν ὅπλων... Ἀλλ' ἀνήκω εἰς ἔνδοξον οἰκογένειαν, ἐκ τῶν εὐγενεστέρων τοῦ βασιλείου, καὶ οἱ περὶ ἱπποτῶν νόμοι μοὶ ἀπαγορεύουν νὰ κατέλθω ἐν τῷ πεδίῳ μετ' ἀνδρός, ὁ ὁποῖος, οὐ μόνον δὲν ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι ἱππότης, ἀλλὰ κρυπτόμενος ἐν τῇ πανοπλίᾳ τοῦ παρέχει ὑπονοίας ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ φέρῃ καὶ στίγμα τι ἀτιμίας...

— Ἐγὼ ἄτιμος!... Σὺ εἶσαι ἄτιμος...

— Ἡ ἐξορία διὰ δολοφονίαν ἢ διὰ προδοσίαν, ἢ δι' οἰουδήποτε ἄλλο ἔγκλημα, προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ὁ ἄγνωστος ἠθέλησε ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὁ Μαμφρέδης τὸν ἀνεχαίτισε, δι' αὐστηροῦ βλέμματος. Ἐν τούτοις, ἐξηκολούθησε νὰ σφίγγῃ διὰ τρεμούσης ἐκ τῆς λύσεως χειρὸς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους του...

— Ὡς ἐκ τούτου, ἠδυνάμην εὐλόγως ν' ἀρνηθῶ, φοβούμενος μὴ, βοηθούντος τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἡ ὑπόθεσίς μου, ὡς ὑπόθεσις ἀθρότητας, εἶναι καὶ ἰδική του, φοβούμενος λέγω, μὴ ἡ κατ' αὐτοῦ νίκη μου ἤθελε μὲ ἀτιμάσῃ περισσότερον ἢ ἡ ἡττά μου, ἂν ἡγωνιζόμην κατὰ ἐντίμου ἱππότητος.

— Κόμη τῆς Τσέρρας, (ἀπήντησεν ὁ Μαμφρέδης)... μάθετε, ὅτι ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται, ὡς πράττει ὁ ἱππότης οὗτος, ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ ἡμετέρου οἴκου, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἄτιμος. οὐδὲ ἔχει τὰ στίγματα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρετε. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν, ὅσον καὶ σεῖς, νὰ διατηρῶνται ἀκέραιοι οἱ περὶ ἱπποτῶν νόμοι, δὲν θέλομεν νὰ μονομαχήσετε κατ' ἀνδρός, ὅστις δυνατὸν νὰ μὴ ἦναι ἱππότης.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, διέταξε τὸν Ρογήρον νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν βωμόν. Ὅτε δὲ οὗτος προσῆλθε, προσέθετο:

— Γονυπετήσατε.

Εἶτα λαβὼν τὸ ξίφος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς του, ἐγύμνωσεν αὐτὸ καὶ κτυπήσας δι' αὐτοῦ τρίς ἐπὶ τῆς περικεφαλαιᾶς τοῦ Ρογήρου εἶπεν:

— Εἰσθε ἱππότης... Οἱ τρόποι σας ἀποδεικνύουσιν ἡμῖν ὅτι πρὸ πολλοῦ γινώσκετε τὰ τῶν ἱπποτῶν καθήκοντα... δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι θὰ τιμῆσετε τὸν βαθ-

μόν σας ... (καὶ ταῦτα λέγων περιέζωσεν αὐτῷ ἰδίᾳ χειρὶ τὸ ξίφος). Οὐδὲ συγκατατιθέμεθα νὰ κατέλθετε εἰς τὸ πεδῖον, ἀνευ ἐνδόξου ἐμβλήματος. Κοντόσταυλε Ρινάλδε, εὐαρεστήθητε, πρὸς χάριν μας, νὰ παραχωρήσετε αὐτῷ τὰ σύμβολά σας. Σὺς βεβαιούμεν ὅτι αἱ χρυσαὶ ὑμῶν ταῖναι καὶ οἱ ἀργυροὶ λέοντες δὲν θὰ λυπηθῶσιν ἐπὶ τούτῳ, διότι ἂν ἐπετρέπετο εἰς ἰδιώτην νὰ φέρῃ τὰ βασιλικά ἐμβλήματα, θὰ ἐδίδομεν αὐτῷ αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀετὸν μας.

Ὁ κόμης τῆς Καζέρτας, λαβὼν ἀπὸ τῆς ἔδρας τοῦ τὴν ἀσπίδα, ἐνεχείρισεν αὐτὴν φιλοφρόνως εἰς τὸν Μαμφρέδην, ὅστις διηυθέτησεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ νέου ἱππότη. Οὗτος, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς μεγάλης ταύτης ἐκδηλώσεως τῆς ἀγάπης, ἠδυνήθη μόλις νὰ ψελλίσῃ :

— Εὐχαριστῶ μυριάκις, αὐθέντα μου !

— Τώρα, κόμη τῆς Τσέρρας, εἶπεν ὁ Μαμφρέδης, βλέπετε καλῶς ὅτι ἔχετε ἐνώπιόν σας ἄνδρα, τὴν μετὰ τοῦ ὁποίου μονομαχίαν δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε, διότι καὶ ἂν ἔφερε πάσας αὐτὰς τὰς βρωμερὰς κηλίδας, τοῦ προδότου καὶ τοῦ δολοφόνου, τὰς ὁποίας τῷ ἀπεδώκατε, τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱππότη, εἰς τὸ ὁποῖον τὸν ἐπροχειρίσαμεν ἀπέπλυνεν αὐτὰς, ὡς ἀποπλύνῃ τὰς ἀμαρτίας τὸ ἅγιον βάπτισμα.

Ὁ ποντικὸς ἐμπλέχθηκε μέσα 'εἰς κακαὶς γάταις, ὡς εἶπεν ὁ Δάντης. Ὁ κόμης τῆς Τσέρρας, ὅσῳ περισσότερον προσεπάθει ν' ἀπαλλαγῇ τῆς περιπλοκῆς, τόσῳ περισσότερον περιπλέκετο, καὶ ἀνὰ πᾶν βῆμα ἐκλείετο αὐτῷ καὶ μία διέξοδος. Ἐν τούτοις, δὲν ἀπεφάσιζε καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς ἀποπειράς του. Φρονῶν ὅτι ἐν τῇ διαγωγῇ ἐκείνῃ τοῦ ἱππότη κρυπτομένου, ἐνυπῆρχε μέγα τι μυστήριον, τὸ ὁποῖον, ἂν ἀπεκαλύπτετο, ἠδύνατο ἴσως νὰ καταστήσῃ ἄδύνατον τὴν μονομαχίαν, εἰς νέαν πονηρίαν κατέφυγεν, εἰπὼν :

— Ἄν μὴ ἀπατῶμαι, βασιλεῦ μου, κατὰ τοὺς περὶ ἱπποτῶν νόμους ἡ ἐκλογὴ τῶν ὅπλων ἀνήκει εἰς ἐμέ.

— Ἐχετε δίκαιον, ἐκλέξατε.

— Ἀφοῦ ἀπόκειται εἰς ἐμέ νὰ ἐκλέξω, ἰδοὺ ὁ καταλόγος τῶν ὅπλων : δύο ἀμφιστομοὶ μάχαιραι τῆς Γενεύης, μετὰ λεπίδος δύο σπιθαμῶν, ἀσπίς δερματίνη, μανδύας μάλλινος, ἀπλοὺν κράνος εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ στέφανος ἐξ ἀνθέων.

Πολλοὶ ἐξεπλάγησαν, ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκῇ ταύτῃ προτάσει τοῦ Τσέρρας, θεωρήσαντες αὐτὴν ὡς ἀπόδειξιν γενναϊότητος. Ἄλλοι, εἰς τούτους δὲ συγκατεριθμεῖτο καὶ ὁ Μαμφρέδης, συνετώτεροι, ἐξέλαβον αὐτὴν ὡς ἐπινόημα δειλίας, ἐνοήσαντες ὅτι ἦτο πρόφασις πρὸς ματαίωσιν τοῦ ἀγῶνος.

— Ἡμεῖς, ὡς ἀγωνάρχης... εἶπεν ὁ βασιλεὺς, μικρόν τι τεταραχμένος... δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τοιαῦτα ἀήθη εἰς τοὺς ἱππότες ὅπλα.

— Καὶ ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ἀποπλύνω τὸ προσφθέν μοι αἷσχος τῆς ὑπονοίας δι' ἄλλου τρόπου.

— Δὲν εἰξεύρομεν, κύριε κόμη, ποῖον εἶναι μεγαλύτερον αἷσχος, νὰ δώσῃ τις διὰ τῆς διαγωγῆς του ἄφορμὴν εἰς ὑπονοίας περὶ προδοσίας, ἢ ἡ προφανὴς ἀπόδειξις ὅτι φεύγει τὸν ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ τὸν ἐξυγνίσῃ τὸ πρῶτον εἶναι ἀβέβαιον, τὸ δεύτερον εἶναι βεβαιοτάτον.

— Ἡ ἐκλογὴ τῶν ὅπλων ἄς μὴ κωλύσῃ τὴν Ὑμετέραν Γαληνότητα ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς περὶ τοῦ ἀγῶνος ἀποφάσεως τῆς... εἶπεν ὁ ἀνώνυμος ἱππότης... διότι δόναμαι ν' ἀγωνισθῶ ἀγνωστος καὶ κατὰ τὸν τρόπον, τὸν ὁποῖον ἐπρότεινεν ὁ ἀντίπαλος.

— Καὶ πῶς ;... ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς,

— Καλύπτων τὸ πρόσωπον διὰ μεταξωτοῦ μαύρου ὑφάσματος. ὁμοίον πρὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπέκρυπτε τὸ πρόσωπον τοῦ κόμητος Ἀνσέλμου, ὅτε μετ' ὠδήγησεν εἰς μίαν τῶν εἰρκτῶν τῆς Νεαπόλεως ὅπως μετὰ κάμῃ νὰ γνωρίσω τὸν πατέρα μου.

Ὁ Ρινάλδος, ὅστις ἠκραῖτο προσεκτικώτατα τῆς συζητήσεως ταύτης, ἔγνω τίς ἦτο ὁ ἀγνωστος ἱππότης καὶ ἤρξατο νὰ σκέπτεται περὶ τῆς ἰσχύος τῆς εἰμαρμένης, ἥτις ἐξηνάγκασεν αὐτὸν νὰ παραδώσῃ προθύμως τὰ σύμβολά του εἰς ἄνδρα, περὶ τοῦ ὁποίου πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχεν ἐπισήμως ὀρκισθῇ ὅτι οὐδέποτε θὰ ἔφερεν αὐτά.

Ἐγὼ ἐπίσης αὐτὸν καὶ ὁ Ἀνσέλμος καὶ δὲν εὔρε καλλίτερον μέσον ὅπως ἀποκρύψῃ τὴν ταραχὴν του, ἢ κραυγάζας :

— Ἔστω, ἄς γίνῃ κατὰ τὴν θέλησίν σας. Μονομαχῶ καὶ διὰ τῶν εἰς τοὺς ἱππότες συνήθων ὅπλων.

— Κοντόσταυλε, εἶπε τότε ὁ Μαμφρέδης, αἱ τοῦ βασιλείου μέριμναι δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν νὰ παρασταθῶμεν εἰς τὴν μονομαχίαν ταύτην. Ὅθεν ἀναθέτομεν ὑμῖν τὸ μέρος τοῦ δικαστοῦ καὶ τοῦ ἀγωνάρχου καὶ διατάσσωμεν ρητῶς νὰ ὑπακούωσιν ὑμῖν ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιλογίας. ὥσπερ ἦσθε ἡμεῖς αὐτοί. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἐπετρέψαμεν τὴν μονομαχίαν ἄχρι τοῦ πρώτου αἵματος. Λάβετε ἀκούσαν φρουράν, ὅπως καταστείτε πάντας ὅσοι ἤθελον τυχόν νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν τινὸς τῶν μονομαχοῦντων. Ἄν δέ τις ἐπιμένῃ, φονεύσάτε τον, καὶ θὰ ἦναι καλῶς φονευμένος. Λάβετε πάντα τὰ κατὰλληλα μέτρα, ὅπως περιφρουρήσετε τὴν τιμὴν σας καὶ τὴν τιμὴν μου. Φροντίσατε νὰ μὴ διαταραχθῇ ἡ τάξις, μὴ λησμονῆτε δέ, ὅτι συχνάκις οἱ τοιοῦτοι τῆς τιμῆς ἀγῶνες κατέληξαν εἰς ἐπικισχύοντας δολοφονίας. Ὑμεῖς δέ, Ἰορδάνη τῆς Ἀγκαλῶνος, καθιστῶ μάρτυρα τοῦ ἀγῶνιστοῦ ἱππότη, καὶ ὑμεῖς, Βενιγκάτσα, τοῦ Ἀνσέλμου. Ἐκπληρώσατε τὰ καθήκοντά σας, ὡς ἄνδρες ἱππῶται. Κόμη Λάνσια, ἀκολουθήσατέ μας. Κοντόσταυλε, περιμένωμεν ἐν τοῖς ἀνακτόροις νὰ μάθωμεν τὴν ἐκβασιν τοῦ ἀγῶνος.

Τοὺς λόγους τούτους εἰπὼν ὁ Μαμφρέδης, ἀπεχαίρετίσε διὰ τοῦ νεύματος φιλοφρόνως τοὺς βαρόνους καὶ ἀπῆλθε μετὰ τοῦ κόμητος Λάνσια διὰ τινος τῶν θυρῶν τῆς αἰθούσης.

— Ρινάλδε, εἶπε τότε ὁ κόμης τῆς Τσέρρας, πλησιάζας αὐτῷ, ὅτε ἀπῆρχοντο εἰς τὸ ἐκτὸς τῶν τειχῶν τοῦ Βενεβέντου πεδῖον. Ρινάλδε, εἶδετε μετὰ πόσης σταθερότητος σὰς ἔσωσα τὴν ζωὴν. Ἡ διακιοσύνη τώρα ἀπαιτεῖ νὰ πράξετε καὶ σὺς κατὰ τί, ὅπως σώσετε τὴν ἰδικήν μου.

— Ἐσκεπτόμην ἀκριβῶς περὶ τούτου, Ἀνσέλμε... καὶ ἔσο ἡσυχος.

— Ἀλλ' εἰπέτε μοι τίνι τρόπῳ, αὐθέντα... διότι εἶναι τώρα εἰς τὸ χέρι μου νὰ σὰς καταστρέψω ὅλους.

— Καὶ σὲ αὐτὸν μετὰ ἡμᾶς.

— Δὲν τὸ κρνοῦμαι... Ἀλλὰ τί λέγει ἡ παροιμία ; «Θάνατος με πολλοὺς θάνατος δὲν λογιέται». Καὶ ἔπειτα ποῖος ἠξεύρει τί ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ... «Ἡ νύχτα κἀνεὶ 'πίσκοπο κ' ἡ αὐγὴ μητροπολίτη».

— Ὅμιλεῖς ὀρθότατα, Ἀνσέλμε. Τώρα δὲν πρέπει νὰ φοβῆσαι διὰ τίποτε. Ἐχε θάρρος. Ἀπόκρουσε τὰ πρῶτα κτυπήματα. Καὶ τοῦτο εἰμπορεῖς εὐκόλως νὰ τὸ πράξῃς, διότι ἔχεις καλὴν πανοπλίαν. Ἐγὼ τότε θὰ κάμω νὰ γίνῃ ταραχὴ, καὶ μέσα εἰς τὴν ταραχὴν αὐτὴν θὰ φονευθῇ ὁ ἀντίπαλός σου, ὁ ὁποῖος, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, πρέπει νὰ ἦναι...

— Ὁ υἱὸς τῆς συζύγου σας... εἶναι βέβαιον.

— Ἔστω... καὶ σὺς φεύγετε.

— Ἀλλὰ ποῖος με βεβαιώνει ὅτι θὰ τὸ πράξετε ;

— Πῶς δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω, Ἀνσέλμε ; Ἐγὼ δὲν ἐδημιούργησα αὐτοὺς τοὺς καιροὺς, κατὰ τοὺς ὁποίους ἄνθρωποι ἀνευ πίστεως εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ ἐμπιστεύωνται εἰς τὴν ἀμοιβαιαν πίστιν.

Καὶ θὰ ἐξηκολούθουν ἐπὶ πολὺ ἴσως λαλοῦντες, ἀλλ' εἶχον ἤδη φθάσῃ εἰς τὸ πεδῖον.

Ὁ Ρινάλδος τότε, προσκαλέσας ἰδιαιτέρως τὸν ἀποσπασματάρχην, διέταξεν αὐτὸν νὰ τοποθετήσῃ τοὺς στρατιώτας ἐν σχήματι τετραγώνου νὰ μὴ ἐπιτρέψωσιν εἰς οὐδένα νὰ διέλθῃ τὴν στρατιωτικὴν γραμμὴν, πρὶν ἢ ὁ εἰς τῶν ἀντιπάλων ἀποθάνῃ ἢ καταβληθῇ, καὶ ἂν τις ἤθελεν ἀποπειραθῇ τοῦτο νὰ τὸν φονεύσωσιν ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου ἐνδοιασμοῦ... προσθέσας ὅτι ταῦτα πάντα εἶδει νὰ ἐκτελεσθῶσι κατὰ γράμμα, ἐπὶ ποινῇ θανάτου.

Εἶτα, πλησιάζας πρὸς τὸν γέροντα συνωμότην, οὗτινος οἱ χρόνοι ἀπέκρυψαν ἡμῖν τὸ ὄνομα, εἶπεν αὐτῷ ; ὅτι, ἂν ὁ ἀγνωστος ἱππότης ἐφόνευεν ἢ ἐτραυματίζεν, ὡς ἐφαίνετο βέβαιον, τὸν κόμητα Ἀνσέλμον, αὐτὸς μετὰ τῶν τολμηροτέρων ὤφειλον νὰ διασπᾶσιν ἀμέσως τὰς γραμμὰς τῶν στρατιωτῶν, οὔτινες οὐδεμίαν θὰ ἐποίουν ἀντίστασιν, καὶ νὰ προσπαθῶσιν παντὶ σθένει νὰ φονεύσωσι καὶ ἐκεῖνον.

Ὁ ἱππότης ἀκούσας τὴν διαταγὴν ταύτην, ἀπήντησεν :

— Ἐχει καλῶς... Μοὶ ἀρέσκει πολὺ... Οὗτος εἶναι ὁ κανὼν... Μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι ἡ διαταγὴ ὑμῶν θὰ ἐκτελεσθῇ.

Ἐν τούτοις, οἱ μάρτυρες, ἀφιππεύσαντες κατὰ τὴν συνθήειάν των, ἤρχισαν νὰ

ἐπιθεωρῶσιν ἕκαστος τὸν μαχητὴν του, ὅπως ἴδωσιν ἂν ᾗτο ὠπλισμένος ἐντελῶς, ἂν ὁ θώραξ ᾗτο καλῶς ἐμπεπορημένος καὶ ἡ πανοπλία ἰσχυρὰ καθ' ἅπαντα αὐτῆς τὰ μέρη. Εἶτα ὁ μάρτυς τοῦ Ἀνσέλμου, πλησιάζας τὸν ἀγνωστον ἱππότην, ἐξήτασεν ἰδίᾳ χειρὶ, μὴ ὑπὸ τὰς ἐκ μεταξὺς ταινίας, δι' ὧν ἐδένετο ἡ κόρυς ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου, ὑπῆρχε χαλκός, σίδηρος, ἢ ἄλλο τι μέταλλον.

Αὐτὸ τοῦτο ἔπραξε καὶ ὁ κόμης τῆς Ἀγγαλῶνος πρὸς τὸν Ἀνσέλμον. Ἄλλ' ἀμφότεροι ἐπέστησαν, ὅτι οὐδεὶς ὑπεκρύπτετο δόλος.

Μετὰ τοῦτο, οἱ δύο ἀντίπαλοι ἀντήλλαξαν τὰ ξίφη των, διότι ἡ συνθήκη ἀπῆλθε ὁ εἰς νὰ μονομαχήσῃ ἔχων τὸ ξίφος τοῦ ἐτέρου, ἀμφότερα δὲ τὰ ξίφη ἐδοκιμάσθησαν ὑπὸ τῶν μακρτύρων, ὅπως ἀποκλεισθῇ πᾶσα ὑπόνοια, ὅτι κατὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν εἶχεν ἐμφιλοχωρήσῃ δόλος, ἢ εἶχε γίνῃ χροῖσις ἀκαταλλήλου ὕλικου.

Δὲν ἐμέτρησαν δὲ τὸ μήκος αὐτῶν, διότι τὸ τοῦ Ἀνσέλμου ᾗτο βραχύτερον, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἐξουδετέρου τὸ πλεονέκτημα, ὅπερ εἶχεν ὁ Ρογήρος ὧν ὕψηλότερος.

Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους, ἄλλαι ἐξετάσεις δὲν ἐγίνοντο. Βραδύτερον, ὅτε τὰ ἦθη μετεβλήθησαν καὶ αἱ ψυχαὶ διεφθάρησαν, ὑπερίσχυεν ἡ συνθήκη νὰ φέρῃ ὁ προκαλούμενος ἀμυντικὰ καὶ ἐπιθετικὰ ὅπλα δι' ἐαυτὸν καὶ τὸν ἀντίπαλόν του.

Τότε δὲ κατ' ἀνάγκην μέγα μέρος τῆς ἡμέρας κατηναλίσκετο εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ὅπλων, διότι ἐν τῇ πανοπλίᾳ ἀναμίνυον τινὲς τεμάχια προσηρμοσμένα δι' ἡλῶν ἐκ κασσιτέρου, κόρυθας ἐστιλβωμένας ἔσωθεν κατὰ τόπον ἀφαιροῦντα τὴν ὄρασιν, ἢ κατασκευασμένας διὰ τῆς αὐτῆς τέχνης, ὥστε ὁ φέρων αὐτάς, μόνον πρὸς τὸν οὐρανὸν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ· περιχειρίδας, αἵτινες σφίγγουσιν ἰσχυρῶς ἐτραυματίζον δι' αἰχμῶν τὰς φερούσας αὐτάς χεῖρας· θώρακας δηλητηριασμένους, οἵτινες σχίζοντες τὴν ἐπιδερμίδα μετέδιδον εἰς τὸ αἷμα τὸ θανατηφόρον δηλητήριον... ἔτι περισσότερον... ἐπιγαστρίαι καὶ περινημίδας ἐκ χαρτονίου, κεκαλυμμένας τεχνικώτατα δι' ἐλασματῶν ἀργύρου... Ὅθεν καὶ πάντες οἱ ἀγαθοὶ συγγραφεῖς, οἵτινες συνέγραψαν τοιαύτης ὕλης βιβλία, ἀναφωνοῦσι συχνάκις· ὦ ἦθη! ὦ καιροί!

Οἱ μάρτυρες, μετὰ ταῦτα, ἔθεσαν εἰς χεῖρας τῶν ἀντιπάλων τὰς ἄκρας ταινίας, ἐχούσης μήκος τριῶν περίπου ὀργυῶν, καὶ ἱπεύσαντες αὐτὴς διέτρεξαν τὸ πεδίου παρατηροῦντες μὴ εἶχε λάκκον τινὰ ἢ ὕψωμα, δυνάμενον νὰ κωλύσῃ τὴν ὀπισθοχώρησιν τῶν ἱπποτῶν... μεθ' ὃ ἐπανελθόντες εἰς τὴν παρὰ τούτους θέσιν των, ἔνευσαν εἰς τὸν στρατάρχην ὅτι πάντα ἦσαν ἔτοιμα.

Ὁ στρατάρχης τότε ἔπεμψε τὸν κήρυκα, ὅστις διὰ τοῦ ξίφους τῆς δικαιοσύνης ἔκοψε τὴν ταινίαν· ἡ μονομαχία ἤρξατο.

Δὲν θὰ διηγηθῶμεν βεβαίως τὰς περιπέτειας τῆς μονομαχίας ταύτης. Δὲν εἶ-

ναι ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ ἡμεῖς ὅσα ἐν πᾶσι σχεδὸν τοῖς ποιήμασι συχνάκις περιγράφονται...

Ὁ θέλων νὰ ἐντρυφήσῃ εἰς τοιαύτην περιγραφὴν δύναται νὰ εὑρῇ μίαν θαυμασίαν ἐν τῇ Ἀπελευθερωθείσῃ Ἱερουσαλὴμ τοῦ Τάσσου, καὶ μίαν θαυμαστήν ἐν τοῖς Λομβαρδοῖς τοῦ Θωμᾶ Γρόσση,¹ — ζωσῆς δόξης τῆς Ἱταλίας — οὐδενὸς δευτέρου — καὶ ὅπου θέλει εὐχερῶς πρώτου. — Ἀλλως τε καὶ αἱ περιπέτειαι τῆς ἡμετέρας ὑπῆρξαν κοινόταται, οὐδὲν τὸ ἔκτακτον παρουσιάσασαι.

Ὁ Ρογήρος ὑπερτερεῖ λίαν τοῦ ἀντιπάλου του κατὰ τε τὴν ἰσχύον καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα. Ὁ Ἀνσέλμος, πεπειθὼς ὅτι θὰ ἐβοηθεῖτο ἐγκαίρως, ἡμύνητο μετὰ κόπου μεγάλου καὶ ἐδείκνυε προφανῶς ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνθέξῃ πολὺ.

Ἄλλ' ἀφοῦ παρήλθεν ἀρκετὸς χρόνος καὶ εἶδεν ὅτι οὐδεὶς ἐκινεῖτο, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, πρὸς βοήθειάν του, ὑπέθεσεν ὅτι ὁ Ρινάλδος εἶχεν ἐπαναπέσῃ εἰς τὴν συνθήκην αὐτῷ ἀφαιρέσιν καὶ ὅτι εἶχε τὸν λητμονήσῃ. Ὅθεν ἔστρεψε πρὸς τὸν κοντόσταυλον τὴν κεφαλὴν, ὅπως ἡ αὐτός — ἢ ἄλλος τις τῶν συνωμοτῶν — ὑπενθυμίσῃ αὐτῷ τί ὤφειλε νὰ πράξῃ... Ἀνωφελὲς ἀπόπειρα!...

Οὐδεὶς τῶν ἐκεῖ συνηγμένων, καὶ οἵτινες ἦσαν οὐκ ὀλίγοι, ἀπεπειράθη καὶ νὰ ὑψώσῃ τὴν χεῖρα.

Ὁ Ρογήρος εἶδεν ὅτι παρείχετο αὐτῷ ἡ εὐκαιρία νὰ προχωρήσῃ καὶ καταφέρων αὐτῷ ἰσχυρὸν κτύπημα νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὴν μονομαχίαν. Ἄλλ', ὡς συμβαίνει πολλάκις, συναισθανόμενος τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου του ὑπεροχὴν του, ἠθέλησε, πρὸ τῶν ἀλγυδόνων τοῦ θανάτου, νὰ τὸν κάμῃ νὰ δοκιμάσῃ τὰς οὐχ ἦσσαν φοβερὰς ἀλγυδόνας τοῦ τρόμου... Ὡς ἐκ τούτου, ἡ μονομαχία ἐξηκολούθησε μικρὸν ἔτι.

Ὁ Ρογήρος ᾗτο ἀθικτος ἔτι.

Ὁ Ἀνσέλμος, ἀποπισθεὶς ἐν μέρει, εἶχεν εἰς δύο τρία μέρη διατρυπημένον τὸν θώρακα καὶ πεπιεσμένην τὴν κόρυθα, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἔτι αἱματωθῇ.

Τὰ φοβερὰ ἐκείνα κτυπήματα ἐπροξέουν αὐτῷ σφοδροὺς πόνους· τοῦτο δέ, ἐπίσης καὶ ἡ ἐκπληξὶς ὅτι δὲν ἐβοηθεῖτο καὶ ὁ φόβος μὴ δὲν ἠθελε βοηθηθῇ ἐγκαίρως, ἐτάραξαν τόσον πολὺ τὸν νοῦν του, ὥστε ἐκτὸς ἐαυτοῦ, ἀπολέσας τὴν ὄρασιν καὶ ἀπελπισθεὶς ἐκ τοῦ ἀναγγέλλοντος τὴν ἡττάν του θορύβου, ἤρξατο νὰ ὀπισθοχωρῇ· ἀνὰ πᾶν βῆμα ἔστρεφεν ἐν ἀπελπισίᾳ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν ἀκίνητον ἱστάμενον Καζέρταν, παρέχων οὕτω συχνάκις εὐκαιρίαν εἰς τὸν ἐχθρόν του νὰ τὸν φονεύσῃ δι' ἐνὸς καὶ μόνου κτυπήματος.

Ἐπὶ τέλους, ὁ Ρογήρος, βαρυνθεὶς τὸ παιγνίδιον ἐκεῖνο, ἐδράξατο τῆς πρώτης εὐκαιρίας καὶ δι' ἰσχυροῦ ἀναστροφῆς κτυ-

¹ Ὁ Γρόσσης ἐγεννήθη ἐν Μεδιολάνῳ τῷ 1794 καὶ ἀπέθανε τῷ 1853. Τὸ ποίημά του οἱ Λομβαρδοὶ ἐξυμνήθη μεγάλως ὑπὸ τῶν φίλων του. Σήμερον ὅμως ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ ἐνθουσιασμός ἐμετρίσθη.

πήματος ἔκοψε τὰς ἐκ μεταξὺς ταινίας, δι' ὧν ἡ κόρυς τοῦ Ἀνσέλμου ᾗτο δεδεμένη ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου, καὶ ἐτραυμάτισεν αὐτὸν εἰς τὸν λάρυγγα.

[Ἐπαταῖ συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

Εἶδε τὴν κόμησσαν καὶ ἔμεινεν ἀπαθὴς· ἐγίνωσκεν ὅτι ᾗτο ἐκεῖ. Ἀλλὰ παρατηρήσας τὸν Σεβεράκ, ἐποίησεν ἐν βῆμα ὀπισθεν. Ἡ μορφή του συνεσπάρθη φρικτωδῶς, αἱ τοῦ μετώπου του φλέβες ἐπληρώθησαν αἵματος, τὸ βλέμμα του ἐγένετο ἀτενές.

— Ὁ Πέτρος! στεναῖξας εἶπε μετ' ἀσθενοῦς φωνῆς, ὥσπερ τρωθεὶς καιρίως.

— Καὶ ὁ Φροσσάρ! ἐβόησεν ὁ κόμης, διευθυνόμενος πρὸς τὸν νέον. Ὁ Φροσσάρ! Ἥμην βέβαιος περὶ τούτου!

— Σιγᾶτε, κύριε, εἶπεν αὐστηρῶς ὁ Φροσσάρ. Καὶ ἐθεώρησεν αὐτὸν διὰ τρόπου τόσῃ παραδόξου, ὥστε ὁ Μερλώ ἐκπλαγεὶς καὶ ἀνήσυχος, ἐτήρησε σιγὴν.

Ὁ κόμης ἀπέστρεψε τὴν ὄψιν ἀπὸ τοῦ Σεβεράκ, ὃν ἀπεποιεῖτο τοῦ νὰ θεωρήσῃ ἔνοχον.

Ἦτο ὄντως παράδοξον, ἀφοῦ τόσῃ ἐπιδεικτικῶς ἀνεχώρησε, νὰ ἐπανεῖλθῃ καὶ εὑρῇ τὴν κόμησσαν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ.

Πῶς δὲ καὶ ὁ Φροσσάρ συνήνεσε νὰ συνοδεύσῃ αὐτόν;

Ἐνυπῆρχεν ἐν τῇ ἐντεῦξαι τούτων μυστήριόν τι, ὅπερ ἔδει ν' ἀποκαλύψῃ, καὶ ὅπερ ἐπέθυμει θερμῶς.

— Σάρρα, θὰ μοὶ ἐξηγήσητε, εἶπε, πῶς εὐρίσκω ὑμᾶς ἐνταῦθα;

Διὰ τακτικῆς ταῖς γυναῖξαι συνήθους, ἡ Σάρρα ἀφῆκεν ἀμέσως τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ ἠθέλων νὰ τὴν βάλωσι. Καί, ἀποκρινομένη δι' ἐρωτήσεως εἰς τὴν ἀνάκρισιν, ἥτις τῇ ἀπευθύνετο,

— Ὑμεῖς, κύριε, ἐκλείσατε τὴν θύραν ἐκείνην; ἠρώτησε, δεικνύουσα δι' ὕψηλόφρονος κινήματος τὴν θύραν τοῦ θαλάμου.

— Ναί, ἀφοῦ ἀνωφελῶς ἐζήτησα ὑμᾶς πανταχοῦ, ἀπεκρίνατο ὁ γέρον... Ἀλλὰ, σὰς παρακαλῶ, ἐξηγήσατέ μοι, θὰ σὰς εἶναι εὐκόλον νὰ διευκρινίσῃτε τὴν ἀλγεινὴν ταύτην θέσιν· πράξατέ το, ἐν τῷ συμφέροντι πάντων...

— Μετὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ταύτην συμπεριφορὰν σας, ἀνέκραξε θρασέως ἡ Σάρρα, πράγματι ἡ δέησίς σας ἔρχεται πολὺ ἄργά· ἠθελήσατε νὰ μεταχειρισθῇτε βίαν. Αἶ, λοιπόν! Ἐξακολουθήσατε.

Καὶ σταυρώσασα τὰς χεῖρας διὰ πειροφρονητικοῦ βλέμματος ἐφάνετο ὅτι οὐδόλως ἐνδιεφέρετο δι' ὅ,τι συνέβαινε, ὡς